

VATRA NOASTRĂ ROMÂNEASCĂ

ANUL VII
NUMĂRUL 1 (15)
IANUARIE - FEBRUARIE 2007

PERIODIC AL FILIALEI JUDEȚENE BOTOȘANI A UNIUNII VATRA ROMÂNEASCĂ

UNIREA DIN 1859 • CENTENARUL RĂSCOALEI ȚĂRĂNEȘTI DIN ANUL 1907

Unirea – visul cel mare al tuturor românilor

24 ianuarie – 148 de ani de la Unirea Principatelor Române

Grigore Alexandru Ghica, Domn al Moldovei, în anii 1849 - 1856, ultimul ei Domn, revoluționar în fire și faptă, leader al Partidei Naționale, neînduplecat în fața presiunilor Turciei, Rusiei și Austriei, unionist – între altele, născut la Botoșani, în 1804 – adresa, la 30 mai 1857 de la Paris, unde își ducea exilul, un Memoriu Contelui Walewski, ministru al Afacerilor Străine al Imperiului Francei, înscriind la loc de cinste „Unirea Moldovei cu Țara Românească, pentru că locuitorii ambelor principate sunt frați de același sânge și de aceeași origine. Unirea, care poate face o singură țară, mai întinsă și mai puternică...”. Și asta, cu atât mai mult, cu cât „Am avut simțire de român, am fost din inimă patriot, sufletul meu striga pururea dreptate (...).”.

... La 3 ianuarie 1859, la Iași, ședința Partidei Naționale independente se îndatorează a susține candidatura colonelului Alecu Cuza. Între subscriși, alături de Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri, botoșănenii G. Cuciureanu, Alecu Grigoriu, Gh. Hasnaș, Nicolae Cănanău și... Nicolae Pisoschi, adică acel care l-a propus pe Cuza Domn în fața Partidei Naționale.

... 5 ianuarie 1859, Iași. Ședința Adunării Elective a

Moldovei, sub președinția Mitropolitului Sofronie Miclescu. Doi deputați dorohoieni, Alecu Grigoriu și Gh. Hasnaș sunt secretarii Adunării. Dar cine erau deputații aleși ai fostelor ținuturi Botoșani și Dorohoi? Să-i cunoaștem: D. Miclescu, Gh. Hasnaș, Ștefan Silion, Alecu Grigoriu (Dorohoi) și P. Casimir, N. Cănanău și N. Mavrocordat (Botoșani). Un alt botoșănean de origine, G. Cuciureanu, era pe lista aleșilor ieșeni. Cu o majoritate de 48 de voturi din 49 prezenți, colonelul Alecu Cuza este ales Domn, devenind Alexandru Ioan I. Actul alegerii lui Cuza Vodă întrunește entuziasta adeviziune a botoșănenilor,

telegramele de felicitare și susținere impresionând prin patetismul lor, pentru botoșăneni momentul fiind „între cele mai frumoase zile ce-a putut avea prea iubită noastră patrie”. Și, cum să nu-l asigure alegătorii botoșăneni pe Domn, de „deplină credință, adevărată dragoste și întregă supunere”?!

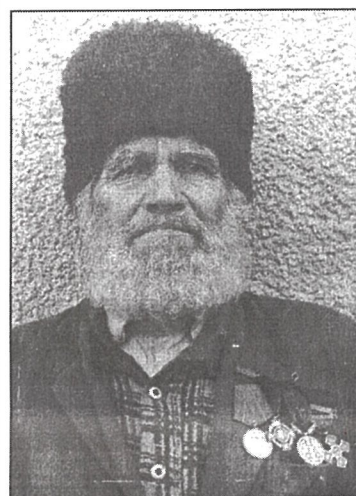
... 24 ianuarie 1859, București. Adunarea Electivă a Țării Românești alege același Domn, pe Alexandru Ioan Cuza, e drept, în urma unor alegeri mai disputate, mai aprinse. Din nou, trăire intensă, aici, la Botoșani – „Dea Domnul, ca tot pasul ce veți face în ocârmuirea Țării

Continuare în pagina a 2-a

Comitetul Central al Unirii din Iași, incluzându-l pe botoșăneanul Dimitrie Ralleț (stânga sus)

Un veac de la marea răscoală țărănească din anul 1907

Ion-Petru Crauciuc din Uriceni, participant la Răscoala din 1907

Înv. C. A. Ionescu din Storești, „instigator” al țăranilor

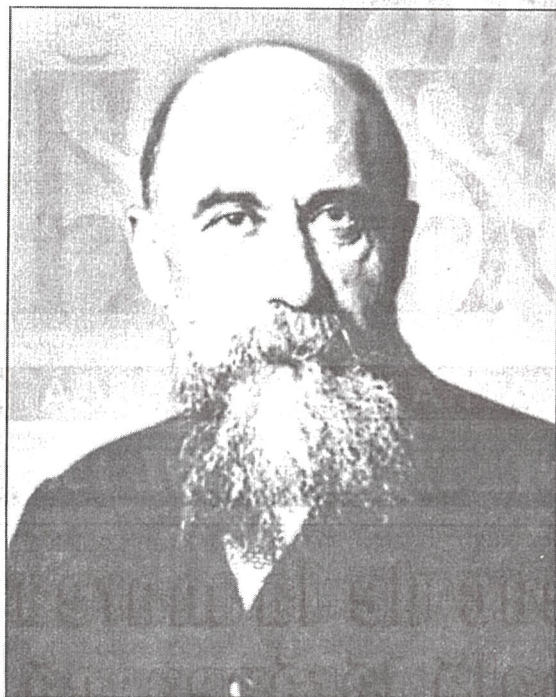
Prin răscoală se înțelege, de regulă, o acțiune spontană și neorganizată de răzvrătire a maselor țărănești, ca urmare a nemulțumirilor provocate de abuzuri, nedreptăți, oprimări, sărăcie. În istoria noastră națională sunt cunoscute multe răscoale, de mică sau de mare amploare, mai ales în epoca medievală. Șirul acestora s-a prelungit până în epoca modernă. În conștiința românilor, atunci când se aduce în atenție anul 1907, automat se asociază cu cea mai puternică răscoală din istoria modernă a României. Lipsa pământului și nedreapta împărțire a acestuia au constituit principala cauză a răscoalei. La aceasta s-a adăugat sistemul arendașiei, deosebit de împovărat și tot mai greu de suportat de către truditorii pământului. Numai trustul Fischer, din partea de nord a Moldovei, exploata 2368,63 de hectare, însumând 2368 de kmp. Un întreg cortegiu de angarale, zecile de obligații ale țăranilor față de moșieri și arendași, anii de secetă repetată, care au adâncit starea de mizerie și sărăcie a oamenilor ogoarelor, ravagiile bolilor ucigătoare, analfabetismul și ignoranța au adus marea masă a țăranimii noastre în stare de desperare. În asemenea cazuri, sapa și coasa, ****???? și toate uneltele câmpului se prefac în arme în mâna plugarilor cu sufletul plin de chinuri și amar, în arme care ucid

năprasnic, în arme prin care își apără moșia și cearcă să dobândească și ei un drept la viață și la stăpânire dreaptă peste moșia strămoșească. Atunci, „blândețea de miel a Domnului se poate preface în sălbăcie de tigru”, scria în acele vremuri profesorul Lupaș, cuvinte pentru care a fost condamnat la trei luni închisoare. Cât adevăr se află în versurile lui G. Coșbuc din „Noi vrem pământ!”: „Când nu vom mai putea răbda, / Când foamea ne va răscula, – / Hristoși să fiți, nu veți scăpa / Nici în mormânt!”

După cum bine se cunoaște, vâlvățiile răscoalei au început pe meleaguri botoșănene, la Flămânzi (denumire parcă predestinată); aici, în ziua de 8/21 februarie 1907, țăranii s-au răzbunat pe administratorul moșiei, care refuzase să încheie noi învoieli agricole. Din satele învecinate, agitația s-a extins în tot județul. Sute de țărani din satele Flămânzi, Frumușica, Rădeni, Stroești s-au adunat la primărie și au cerut modificarea învoielilor. După câteva zile cu caracter protestatar, s-a trecut la luptă directă împotriva moșierilor și arendașilor, la ciocniri cu forțele aparatului de represiune. Autoritățile, alarmate și înspăimântate de moarte, au apelat la armată. Dintr-un raport către prefectul județului rezultă că în zonă au fost deplasate mai multe subunități

Continuare în pagina a 3-a

Dumnezeu să-i ierte

câtă jignire au îndurat, să-i ierte pentru viața lor de suferință, să-i ierte pentru clipa de disperare când s-au ridicat...

Să-i ierte Dumnezeu pe ostașii noștri, cari de frica poruncii au împușcat pe frații lor, cel mai greu păcat ce poate împovăra o inimă românească.

În vecii vecilor cât va dăinui suflarea românească pe acest pământ, să nu-i ierte Dumnezeu pe netrebnici și făcătorii de rele.

Să fie în casa lor atâta belșug ca în bordeiele celor ce au murit, atâta fericire în viața lor, câtă a fost în viața celor ce s-au zvârcolit de gloanțe, să fie atâta cinste și demnitate câtă li s-a lăsat acestor sărmani ce s-au dus ca niște pârâși veșnici înaintea scaunului judecăților celor mari; să mântuie cu dânsii vărsându-și sângele în țărână și pe urma lor să rămâie, ca pe urma împușcăților, copiii să moară de foame... Așa să dea Dumnezeu."

Când a aflat că s-a tras în țărani răsculați pătrunși în Botoșani, N. Iorga a scris un articol (blestem) de o cutremurătoare emoție, intitulat „Dumnezeu să-i ierte”. Fiecare rând, fiecare cuvânt, ritmul frazelor exprimau o durere de abia stăpânită, acel sentiment sfâșietor pe care îl încercăm în fața unei monstruoase crime, neputând pedepsi pe făptași. Pentru această atitudine cetățenească și profund patriotică, marele nostru savant a fost calificat, de stăpânii vremii, drept instigator la revoltă.

„Dumnezeu să-i ierte pe cei patru țărani români împușcați în orașul românesc Botoșani de oaste românească în ziua de 5 martie 1907.

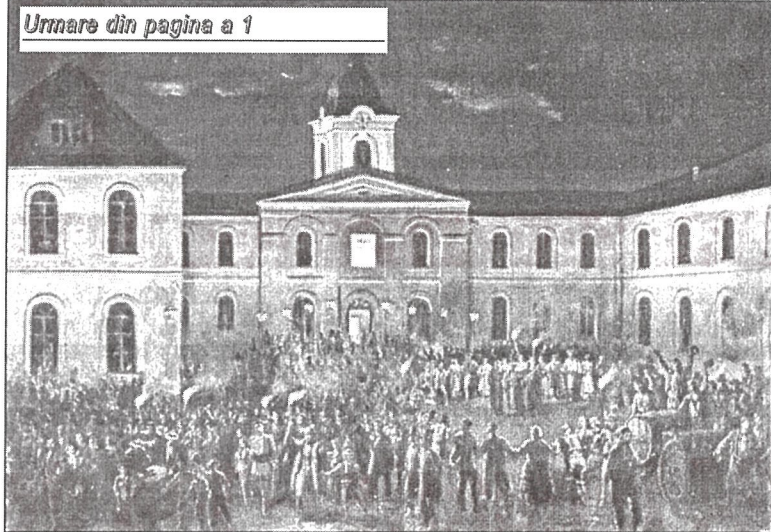
Să-i ierte Dumnezeu pentru câtă muncă de robii au muncit, pentru ce trai de dobitocie au dus, pentru

În numeroase pagini de istorie, N. Iorga s-a referit la jertfele de sânge ale țărânimii noastre. „Și a fost o jertfă groaznică la noi în 1907, când țărani au mers cu pieptul deschis înaintea armatei care apăra o stare de lucruri răzimată pe o veche nedreptate... Și au făcut aceste jertfe pentru a căpăta, nu pomana unor reforme parțiale, ci dreptul unei reforme generale... Căci nu pier mii și mii de oameni într-o țară fără ca sângele acesta vărsat să nu fie fecund. Și dacă este ticăloasă țara care nu cruță sângele fiilor săi atunci când poate să-l cruțe, este cu mult mai ticăloasă țara aceea care lasă ca sângele să curgă fără ca din el măcar să răsară semănătura unui viitor mai fericit.”

(Nicolae IORGA)

Unirea – visul cel mare al tuturor românilor 24 ianuarie – 148 de ani de la Unirea Principatelor Române

Urmare din pagina a 1

Th. Aman - „Hora Unirii”

Românești să fie spre vindecarea rănilor sale și să aibă cele mai strălucite rânduri în istoria patriei!... Trăiască Țara României! Să trăiască cât va sta lumea!”. Cuvintele acestea, din telegrama botoșănenilor, dau acoperire entuziasmului popular, manifestat, mai ales aici, la și în jurul frumoasei case a lui Sevastian Cănanău, ticsită de lumea din Botoșani. Aici, își amintea un participant direct, G. I. Vrâncianu, „boierii cu cucoanele, negustorii cu negustoresele, breslași, cu un cuvânt, întreaga suflare omenească din localitate jucau de-a valma „Hora Unirii”. Și cântece și jocuri se vedeau pe toate străzile Botoșanilor.”

La marea închinare a Unirii Moldovei cu Valahia, truda fiilor acestor jocuri ale Țării de Sus a Moldovei s-a regăsit și în fapta altor înaintemergători, pe care îi alăturăm celor deja menționați – Dimitrie Rallet, încetat din viață cu puțin înaintea Unirii, Costache și Scarlat Vârnăv, I. V. Adrian, poetul George Tăutu, căminarul Gh. Eminovici ș. a..

Ionel BEJENARU

Mihail Kogălniceanu

În discursul ținut în fața deputaților din Cameră, a proclamat îmbunătățirea soartei țărănilor drept „însăși temelie naționalității” - adică a națiunii.

C. A. Rosetti

„Să ne suim cu mintea mai presus de sfera cea strâmtă a patimilor individuale și, ridicând în inima noastră un templu Patriei și Libertății, să pășim cu toții înaintea, siguri fiind că ceea ce vom avea bun sădit în minte și în inimă, mai curând sau mai târziu, va intra negreșit în legiurile noastre”.

(„Românul”, nr. 1, din 9/21 august 1857)

24 Ianuarie la Botoșani

În zilele ce au precedat data de 24 ianuarie 2007, în unele unități școlare, cadrele didactice au organizat vizite cu copii la muzee, monumente, la locuri legate de semnificația sărbătorii „Unirii celei mici”. De asemenea, au fost invitate persoane competente pentru a face expuneri despre semnificația Unirii din 1859 în fața elevilor și

a cadrelor didactice (exemplu: Școala Generală nr. 12 din Botoșani, doamna învățătoare Elena Maximiuc și alte colegi ale sale).

Sub egida Muzeului Județean Botoșani, a Direcției Județene a Arhivelor Naționale Botoșani, a Filialei Județene a Uniunii Vatra Românească și a Cercului Militar Botoșani

au fost organizate manifestări în cinstea împlinirii a 148 de ani de la Unirea Moldovei și Munteniei, formarea statului național român. În cadrul simpozionului „Botoșanii și Unirea Principatelor Române” au susținut intervenții argumentate și convingătoare prof. Ionel Bejenaru (Botoșănenii și Unirea din 1859), prof. Stela Giosan (M. Kogălniceanu, personalitate de seamă în istoria modernă a României) și col. Ion Fetcu (Rolul armatei în realizarea și consolidarea Unirii Moldovei și Munteniei). Asistența, formată din cadre didactice, cadre militare, veterani de război și pensionari militari, botoșăneni de diferite vârste, elevi, a manifestat un deosebit interes față de expuneri, a apreciat multitudinea de informații, inclusiv a celor de ordin local, declarându-se satisfăcută de manifestările la care a participat. Totodată, a venit în sprijin Expoziția de medalistică și numismatică „Monede românești”, prezentată de col. r. Numismat Gheorghe Bocan.

În partea a doua a programului, formații artistice de la Școala nr. 17, Grupul Școlar de Industrie Ușoară, Palatul copiilor din municipiu au prezentat, cu acuratețe și pasiune, cântece patriotice și recitări dedicate mării sărbători de la 24 ianuarie. O formație de dansuri a executat cu măiestrie și talent dansuri populare în fața spectatorilor de pe Unirii.

Au onorat cu prezența lor doamnele Marcela Lozneanu - vicepreședintă a Consiliului Județean Botoșani și Dana Petraru - Directorul Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Botoșani.

Întreaga activitate a fost expresia cinstirii mărețului act istoric din 1859, un prilej pentru o mai bună cunoaștere a unui fapt de demnitate națională, de respect pentru moștenirea lăsată de înaintași și un îndemn pentru cei de astăzi de a întări și înflori România.

I. E.

Al. Borza

Cu dragoste și durere, despre Basarabia

Mare om de știință, botanist și geobotanist (ctitor al geobotanicii în țara noastră), ardelean de origine, Al. Borza (1887 - 1971) conferența la Ateneul Român din București, în seara de 9 februarie 1936, pe tema „Basarabia noastră”.

La data aceea, deși Basarabia era unită cu patria-mamă, România, puțini erau cei care-i înțelegeau rosturile și istoria. Cel mai adesea, o imagine inexactă, deformată a teritoriului dintre Prut și Nistru, îi ținea la distanță pe români. Astăzi, lucrurile stau cam la fel. Din păcate.

Întors, nu o dată, din călătoriile de studiu din Basarabia, Al. Borza era întâmpinat cu întrebări de soiul – ce viață este prin pustiriile acelea?; cum trăiesc oamenii prin stepe?; sunt pe acolo români? Erau întrebări care incitau, care nu-l puteau lăsa indiferent pe marele om de știință. Cum de altfel, nu l-au lăsat – „Ce mângâietor este să străbați țara „moldovenilor” în lung și lat, să te încanți de vederea unei imense grădini care este Basarabia! Ce plăcere simțești din colindând codrii nesfârșiți din inima țării, întâmpinând pretutindeni la țară dulcele graiu românesc!”

În 1936 erau deja 18 ani de la înfăptuirea Marii Uniri, dar pentru mulți români Basarabia continua să fie o mare necunoscută, un drum într-acolo echivalând cu un „pahod na Sibir”.

Cu ochiul savantului, Al. Borza stăpânește, în detaliu, elementele ce țin de pământul Basarabiei, de relieful, clima, flora și fauna ei, văzându-le ca o adevărată bogăție naturală, filtrându-le prin spiritul practic, aplicabil. Bunăoară, salba de lacuri îl duce cu gândul la – „Ce rețele de irigație s-ar putea întemeia pe aceste lacuri dulci? Ce Mesopotamie roditoare s-ar putea dezvolta în jurul lor, dacă am studia mai serios asemenea probleme economice!”

Cerealele, tutunul, vița de vie, fructele sunt marea bogăție a țării. Li se adaugă peștele, din apele bogate ale brațului Chiliei, din marile centre ale pescuitului Ismail și Vâlcov, această „Veneție a României”, căreia îi lipsea doar „San Marco”.

Și, totuși, este Basarabia într-adevăr românească? Iată întrebarea pe care Al. Borza și-o pune sieși și autorilor. Sigur, în Nord, la Hotin, predominau slavii (ruteni sau ucrainenii), în orașe și în Bugeac un mare amestec de populații colonizate, efect al dominațiunii ruse, dar regiunea „de rezistență” a Basarabiei, colinele Codrului, era populată de cei mai veritabili români – „Graiul

lor este cel mai românesc posibil”, argumentând, astfel, „unitatea desăvârșită a neamului nostru, de la Nistru până la Tisa.”

Sunt unii oameni de știință care nu ies din parcela preocupărilor lor tipice și, ca atare, nu văd nimic înjur și nici că pricep ceva. Ei bine, Al. Borza este hăt, la distanță de ei. Vede și înțelege – „Ce minunate sunt satele moldovenilor noștri! (...). Și casele celor mai săraci moldoveni sunt foarte bine construite, din pământ, lemn, nuiele împletite, din chirpicu sau piatră de var și se prezintă toate și pretutindeni îngrijite, curate, împodobite. Femeile moldovence parcă au pasiunea lipitului, a spoitului. Ziua întreagă le vezi frământând lutul, lipind casa, prispa, gârliciu pivniței, vatra de vară, cuptorul de pâine, poiata, împrejmuirea curții. Și cât de curată și îngrijită casa în interior!”

Drept e, la târg alta e atmosfera. Una de ghetto. Și la Bălți, și la Hotin, și la Orhei, și la Tighina..., Chișinăul făcând oarecum excepție.

Al. Borza are darul observației subtile, cauzale – „Graiul dulce și molatic moldovenesc îl auzi pretutindeni; el stăpânește și la orașe, în zi de târg, când inundă de la sate țărâtimea cu produsele, cari aproape nu au preț. Sărăcia se întinde din această pricină ca pecinginea rea. Și românul ce să facă de necaz? Bea, și iarăși bea!”

Sunt și alte motive de durere. Între ele, degradarea portului național, înlocuirea horelor – unde sunt cântecul și doina? – cu „baluri”, cu „jazzuri disperate”, degradarea culturii, a bisericii, cu toată salba de lăcașe cu turle și cupole verzi, în stil moscovit, cu decor exagerat, grotesc. Cum să nu te mire „îndrăzneala și tenacitatea celor 4-5 grupuri de scriitori și publiciști, răsăriți din vechea pepinieră de scriitori și artiști basarabeni, care scot reviste și ziare românești în mijlocul indiferenței ucigătoare!”

Domnilor, totdeauna românul nostru are un crez. Hai, încercați să-l descoperiți în cuvintele cu care își încheie conferința Al. Borza – „Dacă pe deasupra răscolitorilor de patimi ar munci aici real și dezinteresat o mână de apostoli ai frăției românești și ai dragostei de frate, Basarabia, cu bogățiile-i naturale, cu poporu-i harnic și bun, ar deveni cea mai minunată provincie, cea mai credincioasă fiică a patriei române, ar deveni și sufletește integral „Basarabia noastră”. Să căutăm numai să o cunoaștem, s'o înțelegem și s'o iubim!”

Ionel BEJENARU

Un veac de la marea răscoală țărănească din anul 1907

Urmare din pagina a 1

gata a acționa: 2 escadroane de cavalerie în Hârlău (atunci acest oraș aparținea de județul Botoșani) și un batalion din R. 13 „Ștefan cel Mare”, 1 escadron din R. 8 Cl. de la Deleni, 1 la Tg. Frumos ș. a. Mai târziu, prefectul județului raporta Ministerului de Interne: „În zilele de 7 și 8 au sosit în județul nostru, după multe cereri și stăruinți, Regimentul 15 Războieni Piatra Neamț și Regimentul 27 Infanterie din Bacău”.

În vârtejul răscoalei au fost cuprinse județele Dorohoi, Suceava, Neamț, Vaslui, Iași, Galați, iar târgurile Bivolari, Bucecea, Tg. Frumos au fost ocupate de răsculați. În luna martie, valul mișcărilor țărănești s-a extins asupra întregii Moldove, apoi văpaia s-a aprins, cu și mai mare intensitate, în Muntenia și Oltenia. În 12/25 martie, guvernul conservator, condus de Gh. Gr. Cantacuzino, incapabil să înăbușe răscoala, a demisionat. S-a format un guvern liberal în frunte cu D. A. Sturdza, având ministru de interne pe I. I. C. Brătianu și generalul Al. Averescu, ministrul de Război, după constituirea guvernului, cele două partide – liberal și conservator – s-au angajat în fața parlamentului să se sprijine pentru înăbușirea răscoalei. Reprimarea acesteia a luat un caracter și mai brutal. S-au dat „adevărate bătălii”, ca, de pildă, la Băilești, Moțăței, Bracova, Caraula și Vârtop; în județul Dolj s-a tras și cu tunul. La finele celei de-a doua decade a lunii martie, răscoala a fost înăbușită. Sute și chiar mii de țărani, însă – numărul lor exact nu a putut fi precizat (cifrele 11.000, alții zic 12.000, au rezultat dintr-un discurs al lui Ionel Brătianu care, pentru a domoli zelul celor de la Moscova și de la Viena

de a restabili ordinea printr-o invazie în România, a exagerat numărul victimelor. De asemenea, N.D. Cocea a consemnat, scris, această cifră. Oricum, chiar 100, ori 1000 sau mai mult, represiunea rămâne o crimă. Nu numai morții trebuie luați în calcul, ci și numeroșii arestați, judecați și condamnați, orfanii, răniții, văduvele. Sângeroasa înăbușire rămâne în istorie ca o pagină neagră, rușinoasă, ce nu trebuie uitată niciodată, deoarece, cum spune poetul: „Strămoșii mei au fost țărani,/ Un fel de pomi crescuți în glie./ Pomi umblători, stâncoși la trap/ Cu ochii calzi de sfântă omenie./ Săpau pământul și făceau copii,/ Din când în când câte-o fântână nouă/ Strămoșii mei credeau în grâu/ Și se-nchinaru la boabele de rouă...”.

Deși au fost crime cu nemiluita la adresa țărănilor răsculați, nimeni n-a fost judecat și condamnat, Istoria, însă, nu-i va uita!

Opinia publică din țara noastră, inclusiv din provinciile aflate sub dominație străină, și-a manifestat solidaritatea cu răsculații. În apelul „Către soldații concentrați și rezerviști”, militarii erau îndemnați să nu tragă în țărani răsculați. Intelectualii V. M. Kogălniceanu, N. Iorga, A. D. Xenopol, dr. Ion Cantacuzino, Octav Băncilă, N.D. Cocea, V. Babeș, M. Sadoveanu, Spiru Haret, N. Titulescu, Al. Vlahuță, L. Reboreanu și mulți alții au luat, în operele lor sau cuvântările ținute, apărarea țărănilor. Alături de cauza pentru care s-au ridicat la luptă țărani în 1907, s-au aflat și muncitorii din diferite zone, militarii, mai ales concentrații și rezerviști, proveniți din rândurile învățătorilor, preoților, socotiți de către autorități ca fiind ațâțători, instigatori la răscoală.

La Alexandria, s-a răscolat o unitate de rezerviști și, în multe localități, populația de la

periferie a fraternizat cu răsculații, numeroși ostași, trimiși cu misiunea să înăbușe răscoala au refuzat să execute ordinele și au trecut de partea țărănilor, care distrugau conacele și își împărțeau pământurile. Într-o telegramă trimisă primului ministru, prefectul județului Suceava arăta: „avem informații că trupa din Fălțiceni compusă din concentrați fraternizează cu țărani, rugăm cu insistență ca această trupă să fie trimisă în altă localitate și să se aducă în schimb cel puțin un batalion de infanterie cu efectiv complet și un escadron de cavalerie dintr-o localitate mai îndepărtată, pentru a putea întreprinde cu mai mult succes”. Pentru felul cum și-au îndeplinit misiunile, unii militari au fost decorați. În ordinul de zi din 29 martie 1907, semnat de Carol I, se spunea: „Ați avut o datorie dureroasă de îndeplinit, dar unde este omor, foc și jaf, trebuie ocrotite, cu orice preț, averea cetățenilor (se știa care sunt aceia - n.n.) și buna rânduială.” Rânduiala era bună nu pentru țărani. Condițiile în care s-a aflat au impus ca armata să execute, fără murmur și fără șovăire, ordinele și misiunile primite. Presa internațională s-a referit larg la răscoala din România.

Răscoala a dus la unele îmbunătățiri: adoptată legea învoielilor agricole (dec. 1907), Legea Casei Rurale (1908), legea prin care se interzicea ca o persoană să ia în arendă mai mult de 4000 ha, legea pentru darea în arendă către asociații țărănești a moșiilor statului, bisericii, județelor, comunelor și așezămintelor de binefacere și de cultură.

Prin aceste măsuri s-a ameliorat oarecum situația țărănilor, dar problema agrară rămânea la ordinea zilei. Rezolvarea reforma agrară din 1921 și cea din 1945.

Col. r. Ion FETCU

Mărire vouă

Mari viteji ai țării mele ale căror oase sfinte
Odihnesc prin lunci și plaiuri fără cruci,
fără morminte
Voi nebiruiți arhangheli care pentru veci
ați frânt
Liftele venind să smulgă vechiul
neamului pământ,
Toată țara îngenuchează și cu ochii uzi de rouă
În genunchi, pe la răspântii cântă azi:
mărire vouă!
Sfinților al căror nume scris pe piatră ne
stă în față
Eu vă văd și azi în clipa, care în clocotiri
de viață
Sub aleanul ciocârliei, vă mânați
pe brazdă plugul
Fără a ști că-n primăvară, alții vă
vor lua belșugul
Dar un glas aprins de goarnă, răsunând
pe deal și luncă,
Cu ochi mari câtând în zare, v-ați oprit
atunci din muncă
V-ați lăsat pe brazdă plugul, v-ați lăsat
la plug plăvanii
Și v-ați repezit sub steaguri, să bă
biruiți dușmanii
Unii n-ați mai avut vreme, în măreția clipa asta
Nici să vă vedeți copiii, nici să vă
vedeți nevasta,
Și v-ați dus ca vijelia, iar soții, surori și mame,
Au rămas să plângă-n urmă sub
cernitele năframe
Voi v-ați dus; gemea pământul, din rărunchi
și până-n creste
Tremurând sub pașii voștri, ca sub zmeii
din poveste
Cerule tot părea că-i gata, peste lume să se cerne
Din năvala celor care, alergau atunci la arme
Trenuri lungi, cu voi, ciorchine pe acoperiș,
pe scări
Le urneau în toată clipa spre hotare de prin gări
Li se înfiora văzduhul, până în zărilor albastre
De urale neclintite și de cântecele voastre
Se întrebau atunci bătrânii cu mândrie, –
care țară
Cu viteji ca ei pe lume, va putea cândva
să piară?
Cine e nerod pe lume, să gândească a fi în stare
Că prin ei nu se va face mâine
„România Mare”?
O! Și n-au greșit bătrânii, că la Mărășești apoi,
Trăsnetele cu țarie, nu cădeau mai crunt ca voi,
Peste gloanțele vrășmașe, să le cume
Astfel duhul,
Deși ele aveau înmână și pământul și văzduhul
Mii și sute de obuze, se spargeau peste văltoare,
Și trăsneau, cum nici un trăsnet nu s-a auzit
Sub soare
Gloanțele împânzeau văzduhul și-nainte
și-napoi,
Milioane de albine alergau nebune-n roi
Plumb topit cădeau pe creștet, flăcări vii
curgeau din slavă
Tunuri se țarau de-a lungul și de-a latul
cu otravă
Dar sub toată grozăvia, iadului cel mai fierbinte,
Voi vitejii țării mele, viforoși ați mers-nainte,
Și-n vrăjmaș aprind de-a valma, s-a pornit grozavul treer
Testele zburau ca pleava, șanțul s-a sleit de creier,
Coastele s-au frânt ca paul, mâinile s-au
smuls din umăr
Și-n sugrumul fără seamăn au curs ochii,
mii la număr
Și-au rămas apoi să plângă și la noi și
la dușmani,
Mii de văduve sărmane, mii de mame și orfani
Ați căzut și voi în luptă, a fost însă vrerea sorții
Ca să vă-nălțați în ceruri, prin puterea
sfântă a morții
Dar în clipa când stăpână simțeati moartea cum
se lasă
Fiecare ca prin ceață i-ați văzut pe cei de acasă
Și cu a lor icoană-n suflet, ați pomit apoi în zare
Să vedeți cum înflorește țara-n vechile-i hotare
Ați primit în slavă sfântă, pururea să stați în Rai
Lângă Basarab cel Mare, lângă Ștefan și Mihai
Să vedeți cum toată țara, ca pe gene caldă rouă
În genunchi; pe la răspântii, cântă azi
MĂRIRE VOUĂ!

Vasile MILITARU

În întâmpinarea Conferinței Naționale a Uniunii Vatra Românească (U.V.R.)

De curând, membrii U.V.R. din Botoșani s-au întâlnit pentru a-și analiza activitatea filialei din ultimul timp și, ținând seama de condițiile și sarcinile rezultate de la ședința din 18 noiembrie 2006 a Consiliului Național de Coordonare a U.V.R., precum și de cerințele noii etape în care țara noastră a intrat la 1 ianuarie a.c. în Uniunea Europeană, au hotărât ca în acest an să fie un an hotărâtor în desfășurarea activităților pe multiple planuri. S-a subliniat necesitatea găsirii, de urgență, a noi metode de convingere pentru atragerea în U.V.R. a unui număr cât mai mare de noi membri întărind, astfel, rândurile și prestigiul, influența și importanța filialei în cadrul județului, ca un factor de stabilitate, încredere și de maturitate organizatorică.

Aceasta se impune cu atât mai mult cu cât, în mai - iunie 2007, urmează să aibă loc Conferința Națională a U.V.R. - forum chemat să facă o analiză deplin responsabilă a drumului parcurs de Uniune, să desprindă învățăminte și concluzii programatice, obiective și sarcini pentru a produce mutații radicale în felul de a înțelege și defini rolul său în viața națiunii a U.V.R. Conferința va stabili strategia ce trebuie urmată așa cum rezultă din noul statut european al țării noastre. Se înțelege că tuturor membrilor U.V.R. le revin, în aceste condiții, sarcini de cea mai mare angajare și răspundere ce țin de viitorul națiunii noastre. Filiala Botoșani este hotărâtă să întâmpine acest important eveniment din viața U.V.R. cu realizări pe toate planurile. Deja atenția conducerii filialei este concentrată spre pregătirile, în cele mai

bune condiții, a Centenarului răscoalei țărănești din 1907, împreună cu autoritățile din orașul Flămânzi, cu Muzeul Județean Botoșani, cu alte organizații și organe interesate.

Participanții la adunarea generală au propus ca filiala noastră să se implice în organizarea manifestărilor dedicate aniversării a șase sute de ani a municipiului Dorohoi, omagierii eroismului ostașilor români în marile bătălii din vara anului 1917, a unor personalități botoșănene, care au contribuit prin opera lor, la dezvoltarea culturii, științei și artelor românești. Filiala va acorda o mai mare atenție găsirii de noi metode pentru strângerea legăturilor cu frații români din Basarabia și Bucovina, partea aflată sub ocupație străină, pentru o mai bună cunoaștere a realității din aceste teritorii românești și informare despre aceasta a opiniei publice botoșănene prin mijloacele mass-media, inclusiv prin publicația proprie „Vatra noastră Românească”.

Planul de activități al filialei pe anul 2007 va fi analizat, din punctul de vedere al îndeplinirii lui, în iulie și completat pe baza hotărârilor Conferinței Naționale a U.V.R. și a propriilor hotărâri ce vor fi adoptate de Conferința județeană a filialei din martie 2007. sperăm că, folosindu-ne de prilejurile favorabile din acest an, să reușim constituirea unor subfiliale la Flămânzi, Dorohoi, poate și în alte localități din județul nostru. Sunt județe, mai ales din Transilvania, care stau destul de bine din acest punct de vedere. Botoșaniul poate și trebuie să facă

un salt calitativ chiar în 2007. De aceea, chemăm vatriștii și pe alți botoșăneni, simpatizanți ai U.V.R., să ni se alăture acestui efor profund patriotic și cetățenesc. Locul fiecărui român este în rândurile U.V.R. După cum se știe noi, românii, am fost și suntem un popor asediat (apartenența la NATO și UE nu ne scoate definitiv din această situație).

Acum este cu atât mai importantă unitatea de voință și acțiune a națiunii cu cât dușmanii României nu au o identitate ușor de stabilit. Numai împreună, bine organizați și cu obiective clare, temeinic fundamentate vom putea izbândi. Nu-i timp de pierdut, veniți în rândurile U.V.R.! Reamintim prietenilor noștri că U.V.R. este, conform statutului, „o organizație social-culturală și de atitudine civică a românilor de pretutindeni, neguvernamentală, filantropică și independentă, segment important al societății noastre, echidistantă față de partidele politice”; „este continuatoarea și susținătoarea idealurilor de reîntregire, unitate, integritate teritorială, independență, suveranitate și demnitate națională”. A susține dispariția acestor categorii valorile înseamnă, așa cum aprecia H. Khol, fostul cancelar german, o prostie.

U.V.R. „militează pentru recunoașterea spirituală și morală a poporului român, pentru instaurarea unui climat democratic pentru toți fiii patriei, fără deosebire de naționalitate, sex, religie și convingeri politice”. Ea „apără drepturile tuturor cetățenilor țării și cultivă sentimentul apartenenței la patria mamă a românilor care trăiesc dincolo de fruntarii, se pronunță împotriva oricăror manifestări de șovinism, rasisism, se opune tendințelor de separatism, autonomie teritorială și segregare etnică în România”.

Cu astfel de obiective nobile, mobilizatoare și dătătoare de noi forțe creatoare în asalturile încrezătoare și cutezătoare spre viitor se prezintă filiala noastră județeană la începutul unui nou an plin de speranțe și încredere. Nimeni nu trebuie să stea deoparte, spectator!

Ion FETCU,
președintele Filialei Județene Botoșani
a Uniunii Vatra Românească

ȘTIATI CĂ...

- Aproape jumătate din populația României cu vârsta cuprinsă între 25 și 44 de ani fumează.
- Un raport făcut public de Ministrul Sănătății arată că un nefumător care stă o oră într-o cameră închisă, unde se fumează, inhalează substanțe nocive echivalente cu cele din 15 țigări.
- Printre modelele tinerilor de 20-25 de ani din România se numără: Donald Trump, Cristian Tudor Popescu, Robert Turcescu și Răzvan Exarhu.
- Un morcov mediu conține 27 la sută din necesarul zilnic de vitamina A.
- Un consum de trei până la șase pahare de alcool pe săptămână subțiază sângele, împiedicând formarea cheagurilor și ferindu-vă de infarct.
- Sarea prea multă în mâncare provoacă tensiunea arterială, totodată are legături strânse cu osteoporoza și cu afecțiunile renale. Nici sarea de mare sau Vegeta nu sunt alternative viabile.
- Una din trei femei și unul din cinci bărbați de peste 50 de ani au, în cursul vieții, cel puțin o fractură din cauza osteoporozei. Exercițiile fizice regulate cu greutate și consumul zilnic a trei porții de produse lactate pot preveni această boală.
- Când sunteți nervos, vă puteți calma cu ajutorul muzicii. Ritmul cardiac, respirația și tensiunea arterială se adaptează

ritmului muzicii pe care o ascultați.

- Consumul produselor care conțin vitaminele E (spanac, avocado, alune) previne apariția afecțiunilor cerebrale.
- Atitudinea optimistă stimulează producția de celule T, care sporesc imunitatea organismului. Când se ivește un factor de stres, petreceți 10 la sută din timp gândindu-vă la problemă și 90 la sută încercând să găsiți soluții. Concentrați-vă asupra aspectelor pozitive și mergeți mai departe.

Să ne amuzăm

- Cică vine nea Gheorghită la București, se duce la palatul Victoria și-și reazemă bicicleta de zid. Paznicul îi spune: „- la, nene, bicicleta, că vine premierul Tăriceanu!”
- „- Apăi nu-i bai”, răspunde badea, „că i-am pus lacăt!”
- Dumnezeu, atunci când a făcut lumea, a răsturnat sacul cu minuni în locul unde se află acum România. Intrigat, un înger a exclamat: „- Doamne, le dai prea multe!”, la care Dumnezeu răspunde: „- Stai să vezi ce conducători le dau!”

Epigrame

Unui fumător

Cult, incult, minor, adult,
Tragi tot fumul din țigară!
Dacă-ți place atât de mult
Pentru ce-l mai dai afară?

Unui funcționar public

Când la șeful cel fălos
Mergi să spui ce ai de spus,
Dumnealui, deși stă jos,
Te privește tot de sus.

Unuia care și-a dorit copii

S-a cam convins că-i dificil
S-aducă barza un copil
Și schimbă la consoarte
Când biata barză e pe moarte.

Cuvinte din popor

Prin târguri și prin crame,
Mai toată lumea spune:
La broaște și la dame
Doar pulpele sunt bune.

Aleșii nu dorm în parlament

Noi știm că patru ani de zile
Aleșii fac efort enorm
Să strângă averi, să-și facă vile -
Dovadă că 'mnealor nu dorm.

Când se vede la televizor

Sunt lipsiți de orice orgoliu
Când, în plină zi adorm buștean,
Telespectatorii în fotoliu,
Iar parlamentarii pe ecran.

Da cu ba

E greu să crezi că neamul omenesc,
Cu timpul, n-o să fie în bucluc
Că homosexualii se-nmulțesc,
Dar, din păcate, nu se reproduc.

Energia termică

Chiar când vara-i declarată,
Stăm cu sufletul la gură,
Nu cumva să ceara plată
Dumnezeu că dă căldură.

Epitaful cărașului

Dat afară pîrpiriul
Dintr-o casă cu chirie,
Locuiește în sicriul
Oferit de primărie.

În domeniul sănătății

Geaba speri în vindecare
Și-ți alungi din minte dricul
Că-n spital și-n dispensare
Sănătos e numai picul!

Elis RÂPEANU

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ionel Bejenaru
Ion Fetcu
Paul-Mircea Iordache
Florea Macovei
Elena Chirilă

Tipar: S.C. CAROMI S.R.L. Botoșani
tel./fax: 0231/585050
E-mail: caromibt@yahoo.com